

Chotár obce sa nachádza geograficky na styku Veľkej Fatry, Starohorských vrchov a okrajove doň zasahujú aj vulkanity Kremnických vrchov. Obec Riečka leží

v údolí potoka Riečanka a zo všetkých strán je obkolesená kopcami.

Riečka sa nachádza 7 km severozápadne od Banskej Bystrice. Patrí do okresu Banská Bystrica. Kataster obce tvorí 682 hektárov. V porovnaní s okolitými obcami (Tajov, Králiky, Kordíky) je Riečka so svojimi 609 obyvateľmi najväčšou obcou. Nachádza sa v nej cca. 230 domov. Najvyšším bodom v okolí je na Vrchách“ (915m). Na juhozápadnej strane smerom na Tajov sú kopce nižšie a dosahujú výšky okolo 650 m.

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

Riečka vzhľadom na geologickú stavbu nemá priamo v chotári ťažné ložiská nerastných surovín. Na severnom okraji chotára leží medzi dolinkami Cenovského a Košiarskeho potoka nad oploteným areálom Harmancekých papierní bývalé ložisko zlata. Ložisko zlata v Harmanci bolo jediným ťaženým ložiskom tohoto kovu v bezprostrednom okolí Banskej Bystrice. Z hľadiska rastlinného a živočíšneho bohatstva najrozšírenejšou lesnou drevinou v Riečke je buk lesný. Najvýznamnejšou skupinou chránených druhov patrí napr. pribilica moldavská, muchovník vajcovitý atď. Na poľnohospodárskej pôde sa pestuje kukurica, zemiaky, krmoviny a mnoho iného. Z ovocných stromov prevládajú hlavne jablone a slivky. Najvýznamnejšími druhmi

zveri je hlavne vysoká zver, čierna zver, medvede.

Riečka spadá do povodia rieky Hron. Hlavným tokom v území je potok Riečanka. Riečnu sieť tvoria prítoky potoka Riečanka a ľavostranné prítoky Kordického potoka. V obci je vybudovaný verejný vodovod v správe StVaK Banská Bystrica. Zdrojom pitnej vody je prameň Posviacaná.

V r. 1994 počet trvalo žijúcich obyvateľov na území obce Riečka je 522, z toho je 248 mužov a 274 žien. Celkové znížovanie natality zasahuje aj túto obec. Neustále sa znižuje počet jej obyvateľov v predproduktívnom veku. Počet obyvateľov zamestnaných v obci bolo 10 a za prácou mimo obce odchádzalo 290 obyvateľov. Z celkového počtu 567 obyvateľov sa k slovenskej národnosti hlásilo 561 obyvateľov, čo je 98,9%. Obec Riečka je katolícka obec. Až 74,46% tvorili katolíci a 15,8% evanjelici. K žiadnemu vyznaniu sa hlásilo 9,46%.

Riečka má kultúrny dom, ktorý kapacitne vyhovuje. V obci sú dve pohostinstvá a základná sieť obchodu. V katastrálnom území sa nachádzajú dva futbalové štadióny so šatňami. Nakoľko Riečka leží pri meste Banská Bystrica, poskytuje priestor aj na rekreáciu jej chatárskou oblasťou. Na území obce pôsobia len orgány miestnej samosprávy, a to sú podľa zákona starosta a obecné zastupiteľstvo.

V r. 2001 počet trvalo žijúcich obyvateľov na území obce Riečka bolo 567 - 261 mužov a 306 žien. K slovenskej národnosti sa hlási 561 obyvateľov. Ku kresťanskej viere sa hlási 420 obyvateľov (74,07%) a k evanjelickej viere sa hlási 90 obyvateľov (15,87%). Momentálne (r. 2005) má Riečka 609 trvalo žijúcich obyvateľov, t.j. 287 mužov a 322 žien.

HISTÓRIA

Riečka patrí k tým obciam, ktoré vznikli a vyvíjali sa v kontexte so spoločenskými, historickými procesmi v regióne. Vzhľadom na svoju polohu vždy existovala akoby na okraji diana a jej prítomnosť v dejinách bola celé desaťročia anonymná, avšak historicky zmysluplná. Listinou z roku 1255 kráľ Belo IV. obdaroval Banskú Bystricu veľkými právami a výsadami, najmä pre banícky priemysel. Banská Bystrica sa predstavuje už ako hotové a zriadené mesto, ktoré sa stalo hlavným centrom baníckeho priemyslu. V banských podnikoch sa pri ťažbe spotrebúvalo i veľa dreva. Môžeme predpokladať, že aj riečanská dolina bola dodávateľom dreva. V priestoroch Riečky teda mohli žiť ľudia na stanovištiach, v kolibách, ako lesní robotníci. V roku 1359 sa objavuje Riečka v listinách mesta Banskej Bystrice, kde vystupuje pod názvom Zvolenská Riečka. Historickú oporu nemala oslava 750. výročia prvej písomnej zmienky o obci (r. 1228), ktorá sa konala 2.-3. 9. 1978 - išlo o mýlnu stotožnenie Riečky s rovnomennou lokalitou z písomného prameňa, ktorý sa dotýkal celkom iného regiónu. Ako riadna obec bola založená neskoršie v XV. storočí v súvislosti s rozvojom baníctva a hutníctva. Prvá písomná zmienka o obci Riečka je z 26. mája 1455. Štefan Jung si v zmienke dáva do zálohu dom na námestí (v Banskej Bystrici), majer a dediny Kostiviarsku, Jakub, Uľanku a Riečku (písaná ako RACZKA). Jungovci boli bohatou, váženou rodinou, ktorá bola prítomná v rozhodujúcich orgánoch mestskej samosprávy. V r. 1466 Štefan Jung predal svoj majetok Jánovi Ernstovi a kráľovskému komorníkovi Jánovi Thurzovi. Ernstovci nemali záujem o banskobystrické majetky. Ján Ernst ho dal do prenájmu na 22 rokov Jánovi Thurzovi a potom na 5 rokov Alexejovi Thurzovi. Podľa listiny z roku 1473 uhorský kráľ Matej Korvín daroval Riečku (RECHKA) matke Jána Korvína, Barbare.

Posledná zmienka o Riečke (RECZKA) je z obdobia pred baníckym povstaním z 25. augusta 1522. Podľa nej Eva, vdova po Ondrejovi Jungovi odstupuje Jánovi Ernstovi svoje majetkové práva v Banskej Bystrici. Veľmi závažné informácie o počiatku Riečky sú zachytené v dokumente z 13.3.1466 o tom, že Riečka od nepamäti (t.j. pamäť jednej generácie - zhruba 100 rokov) patrila k „domu Karlovcov“. Karlovci boli veľmi zámožným a váženým meštianskym rodom. Niet dokladov o dedení, o získaní majetku kúpou. Karlovci mohli prísť k majetku v čase, keď nebol „obsadený“, potenciál regiónu. Tieto skutočnosti oprávňujú posunúť počiatky Riečky do druhej polovice 13. storočia a konštatovať, že patrí k najstarším obciam.